

**UNIVERSITATEA "LUCIAN BLAGA" SIBIU
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE**

**TEZĂ DE DOCTORAT
- REZUMAT -**

**CREDITUL – NOI FUNCȚIONALITĂȚI,
EXIGENȚE ȘI CONSTRÂNGERI ÎN ECONOMIA ACTUALĂ**

**Conducător științific,
Prof. univ. dr. Dr.H.C. DAN POPESCU**

**Doctorand,
DANIELA PETRAȘCU**

**SIBIU
2007**

REZUMAT

DEMERS INTRODUCATIV

„Acum doi ani nu valoram un cent, iar acum datorez două milioane de dolari” (Cuvinte auzite din întâmplare de Mark Twain)¹

„Să nu furi” spune a șaptea poruncă. Finalul decalogului întărește celelalte porunci, oprind săvârșirea păcatelor chiar și prin intermediul gândului: „să nu poftești nimic din toate câte sunt ale aproapelui tău.”²

Perceptele cinstei, nu au avut din nefericire răsunet în sufletul multora, ca dovadă atâtea fapte înjositoare săvârșite de-a lungul veacurilor. Multe dintre patimile care încearcă ființa omenească, dar, dintre toate, poate aviditatea de bani provoacă cele mai adânci și de netălmăduit stricăciuni în cuget.³

În dorința de a avea mai mult decât cei din jur, se fură orice și de peste tot.

A fura de la aproapele tău este un act condamnabil este un gest profund dezonorabil.

Dar ce este oare, când furtul îmbracă o formă aparent legală? Când totul este mascat sub haina unui „inocent” și „legal” credit? Când persoane importante ce afișează o mască serioasă, patroni la renumite firme „bat palma” cu personalități bancare, obținând credite în condiții nu tocmai „ortodoxe”? Ba mai mult, când creditele respective nici măcar nu respectă destinația pentru care au fost acordate, luând de multe ori drumul „buzunarelor” celor „importanti”.

Aceste aspecte sunt greu de depistat și aproape imposibil de dovedit. Nu de puține ori cei ce le cercetează rămânând cu gustul amar și frustrant al neputinței în fața fraudei fără „HOT”.

De ce toate acestea?

Probabil, datorită lacunelor legislative din perioada tranziției, sau existenței așa ziselor „legi cu adresă” ?

Prezenta teză nu are ca obiect răspunsul la aceste întrebări, dar problemele dezbătute s-au ciocnit nu de puține ori de astfel de situații.

Datorită evoluției economice, la ora actuală, în lume, un număr tot mai mare de oameni se ocupă de manipularea banilor în beneficiul și contul altora.

Cei ce vehiculează banii, la rândul lor fac bani din asta, învățând, muncind, creând și dându-și sufletul, ca orice alt om pentru munca lor.

Teză de față, dorește evidențierea multiplelor probleme cu care s-a confruntat economia autohtonă și în special sistemul bancar ca efect al trecerii de la economia centralizată la cea de „deschidere”. Perioada de după 1989 a dovedit că, instaurarea economiei de piață a fost mai dificilă decât speranța de la debutul tranziției.

---

¹ Goodwin J., Bancnota verde – Preaputernicul dolar și inventarea Americii, Ed. Arc, București, 2006

² Bîrlea V., Frauda fiscală, Ed. Teora, București, 2005, pag. 7.

³ Negrea R, Spoliatorii, București, 1991.

CAPITOLUL I.

BANII ȘI BĂNCILE

Apariția și evoluția banilor.

Banii sunt sângele economiei. Iată un aforism validat de experiența istorică, un adevăr ce transcende toate epocile istorice și toate sistemele economice și politice.¹

Omenirea de aproape 3000 de ani are la dispoziție bani sub diferite forme: metal (aramă, argint, aur), hârtie, de cont, „de plastic” (cărțile de credit) și în prezent moneda electronică.

Apariția banilor a impus crearea unor instituții specializate care să se ocupe cu gestionarea lor, instituții cunoscute sub numele de bănci.

Momentul apariției băncilor nu poate fi precizat cu exactitate, datorită trecutului îndepărtat. Există unele teorii care leagă apariția băncilor de momentul apariției monedei.

Scurt istoric al sistemului bancar autohton.

Prima bancă apărută în România, a fost în 1857 Banca Națională a Moldovei, cu sediul central la Iași și sucursale la Galați și București.

În aprilie 1880 a fost înființată Banca Națională a României.

După 1990, sistemul monobancar specific economiei planificate a fost înlocuit revenindu-se la sistemul organizat pe două nivele: unde Banca Națională a României este responsabilă în conducerea politicii monetare și exercită funcțiile unei bănci centrale, iar băncile comerciale și alte instituții de depozit au ca funcții atragerea disponibilităților bănești și acordarea de credite.

Organizarea sistemului bancar românesc.

Bazele cadrului legal al noului sistem bancar a fost consfințit în 1991, prin promulgarea Legii nr. 33 din 29 martie 1991 privind activitatea bancară și a Legii nr. 34 din 29 martie 1991 privind Statutul Băncii Naționale a României. Ulterior, cele două legi au fost modificate, completate și republicate, urmare adaptării la perioada de tranziție și cerințelor internaționale, în primul rând a reglementărilor Uniunii Europene. În prezent, legile respective sunt: Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, republicată în 2005 și Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

Rolul unei bănci comerciale este de a asigura intermedierea bancară, de a pune în legătură – pe baze comerciale – persoanele fizice și juridice care se află în căutarea de fonduri, cu cele care caută să-și plaseze fondurile bănești temporar disponibile.²

Unii specialiști numesc această funcție de intermediere bancară drept „funcția distributivă a creditului”.³

Obiectivul principal al unei bănci comerciale îl constituie furnizarea de servicii bancare, în vederea obținerii de profit.

---

¹ Buzatu N., Popa G., Expertizarea bancnotelor și a altor instrumente de plată, Ed. Little Star, București, 2003, pag. 5 ..

² Mihai I., op. cit., pag. 53.

³ Kirițescu C.C., Dobrescu E.M., op. cit., pag. 90.

CAPITOLUL II.

ACTIVITATEA DE CREDITARE

Activitatea de creditare a băncilor reprezintă segmentul cel mai important din ansamblul serviciilor bancare. Pe măsura multiplicării creditelor acordate și implicit, a riscurilor care le însoțesc, au apărut noi instrumente de apreciere și calificare a riscurilor, noi reglementări legale privind activitatea de creditare emise de Banca centrală.

Definirea creditului.

Articolul 3, lit.g., din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, definește creditul bancar ca fiind „orice angajament de plată a unei sume de bani în schimbul dreptului la rambursarea sumei plătite, precum și la plata unei dobânzi sau a altor cheltuieli legate de această sumă sau orice prelungire a scadenței unei datorii și orice angajament de achiziționare a unui titlu care încorporează o creanță sau a altui drept la plata unei sume de bani”.

Categoriile de solicitanți de credit și documentele necesare obținerii creditelor bancare.

Împrumutații, solicitanții ai creditelor (clienți ai băncii), sunt persoane juridice, indiferent de forma de organizare și natura capitalului social, înregistrate în România, care desfășoară activități legale, au conturi deschise la bancă și își desfășoară operațiunile prin aceste conturi, precum și persoane fizice.¹

Fiecare bancă are propriile norme de creditare (aprobată de Banca Națională a României) își urmează interesele și strategiile de piață având posibilitatea adoptării unor politici mai lejere sau mai exigente de creditare a clienților.

Analiza economico – financiară a activității solicitanților de credite.

Analiza aspectelor economico – financiare are ca obiectiv stabilirea unui diagnostic al situației economico – financiare indispensabil pentru decizia de creditare². Aceasta urmărește analiza bilanțului contabil și a contului de profit și pierdere. În cadrul acestei analize este stabilit standingul financiar al solicitantului de credit, adică capacitatea acestuia de a-și susține serviciul datoriei, rambursarea creditului la scadență, de a-și plăti dobânzile aferente și de a face dovada existenței garanțiilor asiguratorii.

Analiza nonfinanciară.

Alături de analiza financiară și stabilirea indicatorilor de bonitate ai unei societăți în vederea obținerii de credite, în practică, băncile utilizează și o analiză nefinanciară. Aceasta este necesară pentru obținerea unor informații cât mai cuprinzătoare despre solicitantul de credite, privind activitatea desfășurată de acesta, poziția pe piață, investiții, strategii de dezvoltare.

Decizia de creditare și justificarea acesteia.

Angajarea unei societăți comerciale în procesul de creditare presupune în practica bancară parcurgerea mai multor etape:

- formularea cererii de credit de către eventualul beneficiar;
- examinarea planului de afaceri al societății comerciale solicitante de către reprezentanții abilitați ai băncii;
- examinarea informațiilor financiare prezentate de societatea solicitantă;
- desfășurarea unei întrevederi între conducerea societății solicitante și reprezentanții băncii.

---

¹ Mihai I., Op.cit., pag. 110

² Mihai I., Op.cit., pag.112.

Decizia de aprobare a creditului este de principiu o decizie colectivă, luată în cadrul unui comitet de risc, în acord cu competențele stabilite prin norme și regulamente pentru nivel de sucursală, nivel de direcție de specialitate din centrala băncii. **Categoriile de credite și principalele lor caracteristici.**

Creditele globale de exploatare.

Unul dintre cele mai solicitate tipuri de credit de către societățile comerciale este creditul global de exploatare, care se acordă, de regulă, pe o perioadă de 180 de zile sau de 365 de zile, având o destinație cu o plajă largă de acțiune.

Având în vedere cazurile de schimbare a destinației creditului întâlnite în dosarele penale instrumentate de către Direcția Națională Anticorupție, cazuri care intrau sub incidența Legii 78/2000, acest tip de credit (globalul de exploatare) putea fi ușor deviat de la destinație întrucât normele bancare permiteau ca din acesta să fie ridicate sume de bani în numerar, în baza filelor CEC pe care se prevedea la destinație: de exemplu „avans salarii”, document ce nu era justificat cu state de plată. În acest fel era foarte simplu a se ridica sume de bani din credit cu destinația: salarii, în condițiile în care fondul de salarii lunar al beneficiarului de credit era mult sub suma justificată. Bani astfel obținuți de cele mai multe ori erau utilizați prin casieria unității pentru: „restituire creditare societate” având drept destinație administratorul societății sau unul din asociați. Acest mod de schimbare a destinației unui credit ar fi fost ușor de evitat dacă normele de creditare bancară ar fi impus în cazul utilizărilor de numerar din credit pentru plata salariilor (mă refer strict la situația dată) prezentarea în bancă a documentelor de justificare a salariilor vizate de Inspectoratele Teritoriale de Muncă. În ultimul timp sau întâlnit tot mai puține situații de acest gen (aspectul prezentat a fost frecvent întâlnit între anii 2001-2005) datorită faptului că majoritatea beneficiarilor de credite au optat pentru plata salariilor prin intermediul cărților de credit.

Un alt tip de credit des întâlnit sunt: liniile de credit (utilizări din deschideri de credite permanente).

Acestea reprezintă o modalitate de creditare a agenților economici, care funcționează după sistemul revolving. Liniile de credite se acordă pe termen de 180 de zile.

Și în cazul liniilor de credit, la acordarea inițială era posibilă schimbarea destinației în mod similar ca la creditul global de exploatare. Fac precizarea expresă că în cazul „globalelor de exploatare” și a „liniilor de credit” doar la acordarea inițială – la prima tragere din credit - se poate discuta despre o schimbare a destinației acestuia, deoarece după tragerea inițială, în funcție de încasări creditul este diminuat fiind utilizat ulterior alături de sursele proprii ale beneficiarului. Bine înțeles că au fost întâlnite situații diverse de schimbare a destinației nu doar ca cel prezentat anterior referitor la justificarea salariilor. Aceste situații sunt expuse în prezenta teză în capitolele următoare vizând aspecte concrete care au fost cercetate în perioada anilor 2002-2006 de către Direcția Națională Anticorupție.

Creditele de scont.

Scontul reprezintă operațiunea prin care, în schimbul unui efect de comerț (cambie sau bilet la ordin), banca pune la dispoziția posesorului creanței, valoarea efectului, mai puțin agio (dobânda și comisioanele aferente), înainte de scadența efectului respectiv.

Creditele de scont în mod normal, dacă funcționarii bancari nu se abat de la normele de creditare, ar trebui să aibă un grad minim de risc, din punct de vedere al rambursării acestuia, întrucât în caz de neplată la scadență, banca, în calitate de giratar, se poate îndrepta pe cale de regres contra oricăruia dintre obligați și giranți, respectiv, către cel mai solvabil dintre aceștia.

Cu toate acestea din cazurile instrumentate de Direcția Națională Anticorupție, cazuri ce intrau sub incidența Legii 78/2000, s-au întâlnit situații în care societăți constituite în grupuri de firme (debitor unic)¹, profitând de neglijența funcționarilor bancari sau chiar cu complicitatea acestora, și-au scontat între ele bilete la ordin cu valori mult peste nivelul relațiilor comerciale pe perioade îndelungate de timp generând fenomenul cunoscut sub denumirea de „credite suveică”, care au dus în cele din urmă la imposibilitatea recuperării de către bancă a creditelor acordate.

Creditele pentru facilități de cont.

Sunt credite care se acordă pe perioade scurte și foarte scurte de timp, până la 30 de zile calendaristice, acordate agenților economici care din anumite cauze justificate economic nu pot face temporar față plăților².

Sunt credite care se acordă doar agenților economici cu standing financiar ridicat și serviciul datoriei bun.

Au fost întâlnite situații (dos. Nr.8/2005 al DNA STA Alba Iulia) când societăți comerciale care nu aveau o activitate economico financiară rentabilă care să se preteze la creditare, au beneficiat de facilități de cont în mod repetat (suveică), ajungând chiar la susținerea financiară în exclusivitate doar din creditare. S-a ajuns chiar în situația, în cazul menționat, a creditării cu sume de ordinul miliardelor (la nivelul anilor 2002-2003 în lei ROL), iar la scadență întrucât societatea creditată nu avea resurse de rambursare primea un nou credit – facilitate de cont cu aceeași valoare sau chiar mai mare, care era utilizat la rambursarea facilității anterioare. Pentru a nu fi sesizată rambursarea unui credit restant dintr-un credit nou se apela, de către reprezentanții băncii în colaborare cu administratorul societății la atragerea de resurse de la terți în vederea majorării rulajului zilnic. Aceste sume solicitate la terți erau operate pe ordinele de plată cu titlul „avans marfă” și erau restituite, de regulă în aceeași zi cu titlul „restituit avans marfă”. Aceste manevre, în cele din urmă, au dus la imposibilitatea rambursării creditului, realizând de fapt doar prelungirea termenului de la 30 de zile până la mai multe luni.

Conducerea băncii care s-a pretat la acest tip de manevre a avut un interes cert; în cazul prezentat sub această formă a fost creditat un grup de firme cu sume ajungând la 64 miliarde lei ROL (la nivelul anului 2002), determinând creșterea cifrei de afaceri a băncii respective , iar efectul a fost trecerea de la nivelul de agenție bancară la cel de sucursală.

Alte tipuri de credite: Credite pentru finanțarea cheltuielilor și stocurilor temporare; Credite pentru finanțarea cheltuielilor și stocurilor sezoniere; Creditele de trezorerie pentru produse cu ciclu lung de fabricație; Credite pentru finanțarea exporturilor; Creditele pentru exportul de produse garantate cu creanțe asupra străinătății în lei și valută. Creditele pe documente de plată aflate în curs de încasare; Creditele pe cecuri remise spre încasare; Creditele pe ordine de plată; Factoringul; Creditele pe descoperire de cont (overdraft); Creditele pentru echipament (investiții) în completarea surselor proprii; Creditele pentru cumpărarea de acțiuni și active; Credite promotorii; Credite ipotecare; Credite pentru activitatea de leasing; Credite de forfetare.

---

¹ „grupuri de firme” = „Se consideră un singur debitor orice persoană fizică sau juridică care beneficiază, împreună sau cu titlu individual, de împrumuturi și garanții acordate de aceeași societate bancară și care sunt legate economic între ele, în sensul că: una dintre persoane exercită asupra celorlalte, direct sau indirect, putere de control; nivelul cumulativ al împrumuturilor reprezintă un singur risc de credit pentru societatea bancară , întrucât persoanele sunt legate într-o asemenea măsură încât, dacă una dintre ele va întâmpina dificultăți de rambursare, alta sau celelalte vor întâmpina dificultăți similare.” : Dedu V., op.cit., pag. 96.

² N.M.1/2000 ale BCR.

CAPITOLUL III

EXIGENȚE ȘI CONSTRÂNGERI PRIVIND ACTIVITATEA DE CREDITARE BANCARĂ.

Creditul element vital al economiei de piață.

Creditul specific economiei de piață apare ca o consecință firească a nevoilor de finanțare pe care le reclamă derularea actelor de comerț în economie.

Dobânda este o formă de renumerare a creditului de către debitor, pentru folosirea capitalului împrumutat. De aici, poate rezulta ideea de „preț” al capitalului împrumutat.

Rigiditatea normelor de creditare bancară, efect al producerii de ilegalități în domeniul creditării bancare

Ilegalități în etapa de analiză a bonității clientului

În această etapă, ilegalitățile care se pot săvârși se regăsesc la întocmirea referatului de credite de către ofițerul de credite, fără a fi îndeplinite condițiile referitoare la existența documentației necesare sau interpretarea eronată în mod voit a datelor.

Interpretarea eronată a documentelor poate conduce la încadrări ale bonității în categorii care dau dreptul unui client de a beneficia de credit deși, în mod obiectiv acesta nu îndeplinește condițiile legale.

Nu puține sunt cazurile întâlnite în practică când pentru încadrarea unui client într-o categorie de bonitate care să-i permită obținerea de credit, acesta a fost „îndrumat” de funcționarii bancare cum să „aranjeze” conturile contabile de așa natură încât să-i fie favorabile, chiar dacă societatea pe care o administra era departe de a avea rezultate pozitive.

Ilegalități în etapa de urmărire a derulării contractului de creditare

Urmărirea destinației creditelor se face prin analizarea extraselor de cont, verificându-se ca elemente: soldul inițial al zilei, creditele acordate, încasările, plățile, rambursările de credite, ridicările în numerar, soldul final al zilei.

Exemplificare printr-o cauză penală ce reflectă exigențele și constrângerile activității de creditare, instrumentată de Departamentul Național Anticorupție cu contribuția specialistului economist din structură.

Obiectul dosarului. La data de 30 iulie 2001, S.C. Matrix S.R.L., reprezentată prin administrator C. M. a solicitat un credit de 80.000.000 lei pentru „plăți furnizori” de la Banca Y. A beneficiat de contractul 85/30.07.2001 pentru „facilitate de cont” în sumă de 80.000.000 lei, în condițiile în care documentele prezentate în bancă (bilanțul contabil, balanța de verificare) indicau faptul că S.C. Matrix S.R.L. era o societate care la 30 iunie 2001 avea pierderi însumând 84,7 milioane lei, datorii la bugetul statului de 10,6 milioane lei și alte datorii de 8,4 milioane lei. De asemenea, au fost prezentate de către S.C. Matrix S.R.L. documente în curs de încasare (facturi) care s-au dovedit a fi fără suport real (în sumă de 236 milioane lei). În aceste condiții creditul a fost aprobat în ședința din 30 iulie 2001 a comitetului de credite al Băncii Y compus din director G.I., contabil șef B. M. și coordonator credite D. M. Creditul a fost rambursat în data de 16 august 2001.

În data de 17 august 2001 aceeași societate a solicitat un credit de 350.000.000 lei prezentând băncii aceeași situație financiară ca și la creditul anterior precum și documente în curs de încasare (facturi în sumă totală de 858,9 milioane lei, din care pentru 236 milioane lei erau aceleași facturi de la creditul acordat anterior).

În procesul verbal din 17 august 2001 întocmit cu ocazia întrunirii comitetului de credite al Băncii Y s-a precizat „chiar dacă nu îndeplinește condițiile de creditare se aprobă totuși acordarea facilității de cont stabilită”. Procesul verbal în cauză a fost semnat de directorul G. I., contabilul șef B. M., coordonatorul credite D.M., inspectorul credite O. T. și consilierul juridic A. L. Referatul de credite, a fost întocmit de inspectorul de credite G. N., care precizează că societatea în cauză nu îndeplinește condițiile de acordare a creditului. Creditul nu a fost rambursat, banca constituindu-se parte civilă cu suma de 520 milioane lei.

Prin ordonanță, procurorul din cadrul Departamentului Național Anticorupție a dispus ca obiectiv specialistului economist să stabilească: condițiile în care au fost acordate creditele de către Banca Y. la societatea comercială Matrix S.R.L.

Actele normative utilizate în stabilirea legalității acordării creditelor au fost în principal normele metodologice ale băncii și circularele privind creditele pentru facilități de cont.

La acordarea celor două credite au fost încălcate prevederile circularei 4/1999 întrucât societatea S.C. Matrix S.R.L. avea cont deschis la Banca Y doar din 22.06.2001 deși circulara în cauză la punctul 5 aliniatul 1 preciza „agentul trebuie să aibă cont curent deschis la unitățile Băncii Y. de cel puțin 1 an”.

De asemenea, nu a fost respectat punctul 5, aliniatul 2, din circulara 4/1999 care prevede: „clientul trebuie să aibă o situație financiară profitabilă clasificată potrivit fișei de evaluare a clientului în categoria „A” sau „B”. O astfel de situație nu subsista deoarece din datele înscrise în bilanța de verificare și bilanțul contabil, S.C. Matrix S.R.L. avea restanță la bugetul de stat. Mai mult conform fișei de evaluare, întocmite de inspectorul de credite G. N., S.C. Matrix S.R.L. era clasificată în categoria „D” cu 24 puncte. Fișa reliefează următoarele:

- la poziția „capacitate managerială” – societatea primește maximul de 3 puncte cu precizarea „foarte bună”, deși este o societate care a înregistra pierderi de 84,7 milioane lei;

- la poziția „obligații plată buget & alte taxe” - primește 6 puncte cu precizarea „la zi”, fără a se lua în considerare că aceste datorii erau de 10,5 milioane lei la bugetul statului și 8,4 milioane lei alte datorii.

În condițiile în care la aceste poziții în fișa de evaluare s-ar fi apreciat obiectiv, S.C. Matrix S.R.L. nu era încadrată în categoria „D” ci, în „E”, categorie conform căreia „societatea prezintă performanțe scăzute - există perspectiva ca ratele și dobânzile să nu fie rambursate”, consecința constând în neacordarea creditului.

Facturile admise în vederea acordării creditului nr. 37/17.08.2001, totalizând 858,9 milioane lei dintre care două au fost utilizate și la creditul 85/30.07.2001, nu au trecut elementele de identificare ale beneficiarilor și persoanelor care au semnat de primire. Rezultă că nu s-au respectat prevederile punctului 7, al circularei 4/1999 privind verificarea realității datelor înscrise în facturi și livrarea mărfurilor. De asemenea, nu există bilet la ordin emis în favoarea Băncii Y., care constituie încălcarea prevederilor punctului 6 din circulara nr. 4/1999.

Din analiza extraselor de cont, reiese că scopul acordării celui de al doilea credit, din data de 17 august 2001, este de a nu introduce CEC-ul. seria P. numărul 308 00981286xxx la Centrala Incidentelor de Plată. În condițiile în care SC Matrix SRL nu ar fi beneficiat de acest credit nu ar fi avut alte surse

financiare de onorare a CEC-ului menționat. Acest aspect rezultă din succesiunea activităților și operațiunilor contabile ce se presupune că ar fi fost realizate în cursul zilei de 17 august 2001 și anume: - înregistrarea cererii de acordare a creditului;

- analiza documentelor contabile prezentate în bancă în vederea obținerii creditului;

- întocmirea de către ofițerul de credite a analizei economico-financiare a agentului economic conform normelor bancare;

- întrunirea comitetului de credit și luarea unei hotărâri în acest sens, întocmirea contractului de credit, a contractului de cesiune de creanță, a graficului de rambursare, a notei interne către serviciul operațiuni bancare, alimentarea contului curent din contul de credit și în final, compensarea filei CEC, în ședința din 17 august 2001;

Toate acestea, se consemnează că s-au produs înainte de ora 10, a zilei de 17 august 2001, când s-a desfășurat ședința de compensare la BNR, astfel încât fila CEC seria P. numărul 308 00981286xxx, să fie compensată în aceeași zi așa cum reiese din ștampila de pe verso-ul acesteia. Persoanele vinovate de nerespectarea Normelor Metodologice de creditare a activității curente a agenților economici emise de Banca Y., completată cu adresa 23/472/17.09.2001 și Circularei nr. 4/03.06.1999 sunt: director G.I. contabil șef B.M. șef serviciu credite D.M., inspector credite O: T. și G. N. și consilier juridic A. L.

Prezentarea operațiunilor contabile realizate, în 17 august 2001 care au avut ca scop onorarea unei file CEC, deși societatea comercială nu dispunea de fonduri proprii ci doar de un credit. Nu era posibil onorarea filei CEC anterior orei 10, când a avut loc ședința de compensare la BNR.

Acest fapt să fie posibil, s-a procedat astfel: Banca Y a uzat pe parcursul a câtorva ore de fondurile proprii deținute în contul deschis la BNR (cont simbol 1111...) pentru a sprijini societatea comercială în cauză și nu a introdus-o în Centrala Incidentelor de Plată. S-a constatat acest lucru deoarece pentru onorarea CEC-ului în cauză a fost utilizat contul 1111... (cont al societății bancare deschis la BNR) și nu contul 162108... care se utilizează în situațiile de compensare a CEC-urilor. Pentru utilizarea contului 162108... la compensare era necesar ca societatea comercială în cauză să dispună de fonduri în contul curent, chiar dacă acestea proveneau din credit.

Urmărind extrasele de cont s-a stabilit succesiunea operațiilor contabile:

1. a fost debitat contul curent al SC Matrix SRL simbol 2511... prin creditarea contului 1111...(cont de disponibil al societății bancare deschis la BNR) cu suma în cauză (80 milioane lei);

2. a avut loc acordarea creditului, debitându-se contul de credit al SC Matrix SRL simbol 20217 ..., prin creditarea contului curent al SC Matrix SRL simbol 2511... , cu suma de 80 milioane lei;

3. după acordarea creditului a fost debitat contul 1111... (contul de disponibilități al societății bancare deschis la BNR) prin creditarea contului curent al SC Matrix SRL simbol 2511... tot cu suma de 80 milioane lei.

Prin aceste operațiuni s-a soldat contul 1111..., rămânând sold debitor în contul 20217..., ceea ce reprezenta creditul acordat societății comerciale Matrix SRL și sold creditor în contul 2511..., contul curent al SC Matrix SRL.

Aceste „manevre” contabile sunt expuse schematic după cum urmează:

CAPITOLUL IV.

GESTIUNEA RISCULUI BANCAR DE CREDITARE

Riscul în procesul creditării.

Riscul de credit este, într-o formulare generală, riscul pierderilor determinate de încălcarea obligațiilor debitorilor prevăzute în contractul de credit. Întârzierea plății dobânzilor sau ratelor reprezintă manifestări ale unui asemenea risc.¹

Primul dintre riscurile bancare cu care se confruntă o societate bancară este riscul de credit care exprimă posibilitatea ca debitorii să nu-și onoreze obligațiile de rambursare a creditului.

Deși activează într-un domeniu de risc maxim, băncile sunt printre cele mai prospere instituții din lume. Aspect determinat doar de un management adecvat al riscurilor.

CAPITOLUL V

FRAUDA BANCARĂ DIN PERSPECTIVA CREDITĂRII

Frauda bancară componentă a fraudei fiscale.

Un aspect al perioadei de tranziție poate fi pus în legătură cu modalitatea de acumulare a capitalului. Principalele surse din această perioadă (în afara sistemului legal) s-au concretizat în:

- decapitalizarea sectorului de stat prin intermediul firmelor căpușe, situate atât în faza de aprovizionare, cât mai ales în procesul desfacerii produselor;

- **devalizarea băncilor de stat prin nerestituirea creditelor angajate;**

- supraevaluarea unor proiecte finanțate din bugetul de stat.²

Criminalitatea bancară are două modalități de comitere:

- infracțiunile comise de persoane din afara băncii;

- infracțiunile care se comit în interiorul băncii de către personalul angajat cu sau fără complicitatea unor persoane din exterior.

Frauda: o poate constitui suma acțiunilor ilegale și a manoperelor derulate de către bancă prin care se produce prejudiciu prin transferul unor sume în beneficiul direct al acționarilor sau al altor persoane.

În unele cazuri, băncile au fost prejudiciate prin acțiunile funcționarilor care falsificând semnăturilor clienților au retras din conturile acestora sume de bani.

În sens larg, prin fals se înțelege tot ceea ce nu corespunde adevărului, iar ca operațiune, falsificarea constituie acțiunea de alterare a adevărului.³

Din păcate în cazul comiterii de fraude majoritatea băncilor nu apelează la autoritățile judiciare temându-se de afectarea credibilității și nu intentează acțiune pentru recuperarea pagubei.

Modalități de manifestare a fraudei bancare.

Frauda bancară prin intermediul creditelor bancare.

În cazul fraudei de credit intern, infractorii sunt funcționari bancari, ce își creditează contul lor sau al altor persoane cu sume mari de bani, printr-o succesiune

¹ Basano C., Dardac N., Op. cit., pag.13.

² Bârle V., Op. cit., pag. 43.

³ Poiană I., Investigarea criminalistică a falsurilor filatelice, Ed. ALMA MATER, Sibiu, 2006, pag.83.

de operațiuni ce se legalizează fie prin retransferarea sumelor de bani fie prin imposibilitatea urmăririi acestora.

Potrivit unui raport publicat de Financial Times la 23 ianuarie 1996, numai printr-o singură fraudă care a fost descoperită după 5 ani, s-a produs un prejudiciu de 7,9 milioane de dolari.

Acest tip de fraudă nu a ocolit nici sistemul bancar român.

Exemplific, prezint situația lui A.M. director la o agenție bancară (banca X) care, profitând de poziția deținută în bancă și de inocența persoanelor care solicitau împrumutul, cu o slabă pregătire școlară, după încheierea contractelor de credit, adăuga unul sau mai multe zerouri la suma înscrisă pe contracte (persoana care împrumuta semna pentru suma de 20.000.000 lei, contractul modificat de director A.M. majorându-se la 200.000.000 lei). Dând dovadă de multă „amabilitate” A.M., se ocupa și de încasarea cec-urilor, după ce acestea erau semnate de către solicitant în alb; persoanelor împrumutate le era înmănată suma de care aveau cunoștință iar A.M. își însușea diferența. Directorul s-a dovedit abil, reușind să obțină de la solicitanții de credit chiar și garanții imobiliare.

Cazul a fost instrumentat de Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Alba Iulia, iar A.M. a fost trimis în judecată. Prejudiciul produs de către inculpatul A.M. băncii X a fost de aproximativ 280.000 Euro.

Frauda cu cărți de credit.

Frauda cu cărți de credit are caracterul unei infracțiuni moderne, care, în ultima perioadă, a devenit o problemă complexă, la nivel mondial, afectând economia și fiind, de multe ori, legată de infracțiunile cu violență și de crimă organizată.¹

CAPITOLUL VI.

SPĂLAREA BANILOR PRIN INTERMEDIUL OPERAȚIUNILOR DE CREDIT.

Spălarea banilor.

Băncile joacă un rol important în spălarea banilor, pe de o parte fiind folosite inevitabil de cei interesați în acest procedeu iar pe de altă parte activitatea bancară este din ce în ce mai supraveghată de organismele implicate în lupta împotriva spălării banilor.

Ce presupune spălarea banilor? Definiții, etape.

Spălarea banilor este partea financiară **de facto** a tuturor infracțiunilor prin care se obține profit. Este procesul prin care infractorii încearcă să ascundă originea și posesia reală a veniturilor provenind din activitățile lor criminale.

Scopul unui mare număr de activități infracționale este generarea de profit pentru cei care comit infracțiunea. Spălarea banilor reprezintă procesarea acestor rezultate ale infracțiunii cu scopul de a le ascunde originea ilegală.

Spălarea banilor prin intermediul creditelor bancare.

Cea mai frecventă întâlnită situație de spălare a banilor prin intermediul creditelor bancare parcurge următorul traseu. Un agent economic numit X solicită un credit cu destinație generică: „pentru activitatea curentă”.

După îndeplinirea formalităților necesare obținerii creditului se procedează la „tragerea” acestuia. Odată ajunsă suma în contul curent al solicitantului, în acest caz societatea X, se procedează la utilizarea sumelor din credit în următoarea manieră:

---

¹ Buzatu N., Popa G., op.cit., pag.77.

- fie se virează întreaga sumă unei alte societăți Y, în baza unui ordin de plată cu mențiunea „avans marfă”, fără existența vreunei relații comerciale între cele două societăți; Societatea Y la rândul ei efectuând viramente spre alte societăți, ridicând suma în numerar sau rambursându-și credite;

- fie, efectuându-se ridicări de numerar zilnic în baza filelor CEC cu justificarea „diverse” în limita plafoanelor stabilite de BNR; Uneori nefiind respectate nici acestea prin aceea că se recurge la tot felul de practici, ca de exemplu, specificația pe CEC „avans salarii”, acest lucru permițând ridicarea de numerar peste plafonul de casă; Această situație ar putea fi evitată de bănci dacă la ridicările de numerar pentru salarii normele bancare ar solicita o situație a angajaților solicitantului vizată de Inspectoratele Teritoriale de Muncă.

Aceste ridicări de numerar din conturile bancare, luate individual vizează sume mici, dar privite pe ansamblu atât din punctul de vedere al băncilor ca ofertanți de credite cât și din punctul de vedere al agenților solicitanți constituie sume deloc de neglijat, sume care în cele mai multe situații ajung în mâna „cămătarilor”.

CAPITOLUL VII.

RIPOSTA PENALĂ A FRAUDEI BANCARE GENERATE DE ACTIVITATEA DE CREDITARE, PRIN INTERMEDIUL DIRECȚIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE.

Direcția Națională Anticorupție – cadru legal, atribuții.

Direcția Națională Anticorupție funcționează în baza Ordonanței de Urgență nr.43/2002, cu modificările și completările ulterioare, ca structură cu personalitate juridică, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Probleme generale de dispunere și efectuare a constatării tehnico – științifice în cazul infracțiunilor de fraudă bancară generată de activitatea de creditare.

Constatarea tehnico – științifică și expertiza criminalistică constituie „o lunetă cu care magistratul privește mai departe” în orice domeniu al dreptului, având legătura cu urmele și faptele ce pot fi examinate cu ajutorul mijloacelor și metodelor științei criminalistice.¹

Rapoartele elaborate de specialiștii Direcției Naționale Anticorupție referitoare la creditarea bancară.

Specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție au ca obiect de activitate întocmirea de rapoarte de constatare tehnico – științifice în diverse domenii cum ar fi: financiar – contabil, financiar – bancar, vamal, informatic, evaluări (terenuri, clădiri, întreprinderi), privatizări, achizițiilor publice, în domeniul piețelor de capital, etc.

Rapoartele de constatare tehnico – științifice sunt întocmite de specialiști, în baza unei ordonanțe emise de organul judiciar, și la ora actuală conform ultimelor modificări legislative „constituie mijloc de probă, în condițiile legii”. Prin ordonanță i se solicită specialistului să răspundă la o serie de întrebări.

Particularizând, dintre întrebările care pot fi puse specialistului (expertului) în cazul solicitării unui raport financiar – bancar ce vizează fapte din domeniul creditării bancare, se întâlnesc următoarele:

---

¹ Anghelescu I., Norme de deontologie și erori ce pot apărea în expertiza criminalistică, în Culegere de materiale documentare „Expertiza criminalistică”, editată de Ministerul Justiției, Institutul Național de Expertize criminalistice, București, 1999, pag. 209.

a) în cazul acordării de credite în condițiile nerespectării legislației și normelor bancare:

- dacă societatea ce solicită creditul funcționează legal și are cont deschis la banca respectivă așa cum prevăd normele bancare;

- dacă sunt depuse de solicitant toate documentele conform normelor bancare;

- dacă solicitantul de credit prezintă indicatori de bonitate care să-i permită obținerea de credite;

- dacă solicitantul de credit are plătite la zi datoriile la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, etc.;

- dacă solicitantul desfășoară activități în condiții de profitabilitate;

- dacă împrumutatul are posibilitatea garantării creditelor solicitate.

b) în cazul utilizării creditelor în alte scopuri decât pentru cel acordat;

- dacă creditele acordate au fost utilizate conform contractului;

- dacă dosarul de credit al solicitantului conține toate documentele precizate de norme;

- dacă la efectuarea viramentelor din credite funcționarii bancari au verificat documentele care fac dovada relațiilor comerciale dintre societatea beneficiară a creditului și terțul ce intră în posesia sumelor de bani;

În ambele situații se pun întrebări ce vizează aspecte cum ar fi:

- dacă referatul de credit este întocmit corect de inspectorul bancar, în sensul evidențierii în acesta a informațiilor din documentația depusă de solicitant (balanțe de verificare contabilă lunare, bilanțuri contabile semestriale și anuale):

- cum s-a pronunțat comitetul de credit;

- dacă au fost asigurate bunurile aduse în garanție.

Situațiile întâlnite în practică sunt mult diversificate, cele prezentate mai sus având un caracter general pentru rapoartele de constatare ce vizează activitatea de creditare.

Raportul de constatare tehnico-științifică financiar-bancară are componentă similară cu a oricărui raport sau expertiză fiind compus din trei părți: introductivă, descriptivă și finală.

Conform obiectivelor stabilite, specialistul analizează documentele puse la dispoziție și verifică dacă acestea sunt corect întocmite (în cazul documentelor contabile prezentate de către solicitant această verificare se face încrucișat cu datele obținute de la Administrațiile Financiare teritoriale), dacă sunt corect evidențiate în raportul de creditare. Se verifică conturile de profit și de datorii din documentele contabile ale solicitantului. Nu sunt neglijate aspectele de formă, cum sar fi: existența semnăturilor autorizate pe documente, ștampilarea acestora, persoanele autorizate să angajeze societatea, etc.

Se verifică gradul de îndatorare al societății, garanțiile și asigurarea acestora.

În cazul urmăririi destinației creditului se analizează rulajul conturilor de credit și de cont curent, documentele în baza cărora s-au realizat viramentele din credit (file cec, bilete la ordin, ordine de plată) și nu în ultimul rând documentele care stau la baza plăților din credit (borderouri de achiziții în cazul plăților în numerar, facturi fiscale, contracte, comenzi, etc.). Este important a se verifica dacă se realizează rambursări de credite restante din creditele nou acordate.

Toate cele enumerate specialistul le punctează sub forma răspunsurilor la obiectivele precizate în ordonanță și în concluzii.

Concluziile raportului de expertiză pot fi utile în ascultarea martorilor, învinuitului, părților vătămate, ori pot constitui temei pentru efectuarea de percheziții,

ridicări de obiecte ori înscrisuri, solicitarea de suplimente de expertiză sau de noi expertize.¹

Rolul specialistului din structura Direcției Naționale Anticorupție în stabilirea fraudelor bancare.

Specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, prin activitatea pe care o desfășoară conform art. 11 alin. 2 din OUG 43/2002 „sub directa conducere, supraveghere și control nemijlocit al procurorilor”, au un rol important în depistarea aspectelor infracționale de natură economică, financiar-bancară, contabilă, etc.

Prin cunoștințele specifice pe care specialiștii le dețin (uni având calitatea de experți contabili, evaluatori, contabili autorizați, auditori, etc.) aceștia pot pune la dispoziția organului judiciar elemente caracteristice domeniului cercetat care sunt greu de sesizat și aproape imposibil de înțeles de o persoană nespecializată.

De cele mai multe ori problemele ce fac obiectul cercetării specialiștilor sunt foarte greu de observat întrucât la „crearea” acestora au lucrat inițial „ingineri ai fraudei”. Sunt frecvent întâlnite situațiile când fraudă produsă este greu de probat deoarece este realizată foarte subtil la limita legalului cu ilegalul. Aici intră în acțiune priceperea specialistului în dovedirea acesteia prin metode contabile, matematice chiar cutume. Un aspect important este acela ca prin concluziile pe care le exprimă în raportul de constatare, specialistul să se face înțeles de organul judiciar.

În funcție de concluziile pe care le pune în raportul de constatare organul judiciar poate aprecia în ce direcție să-și îndrepte cercetările.

CAPITOLUL VIII.

PERSPECTIVELE CREDITULUI BANCAR ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII ECONOMIEI ROMÂNEȘTI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ.

Sistemul bancar românesc în viziunea integrării în Uniunea Europeană.

Majoritatea băncilor au avut o creștere accelerată a cererii de servicii, cu o dezvoltare continuă de sucursale, agenții și personal specializat.

Comparativ cu celelalte țări din Europa Centrală și de Est, numărul de bănci a fost mai redus, datorită unei politici de autorizare prudentă din partea Băncii Naționale. Cu câteva excepții (Banca „Dacia Felix”; Banca Română de Comerț Exterior; Banca Turco – Română; Banca Internațională a Religiiilor; Banca Columna), această strategie a reușit să evite crize financiare majore, sistemul bancar rămânând relativ solid.

Creditul bancar în contextul integrării economiei românești în Uniunea Europeană.

În vederea integrării economiei românești în Uniunea Europeană se impune și alinierea la normele europene de creditare.

În contextul celor mai sus prezentate au fost elaborate o serie de acte normative ce vizează aplicarea legislației privind dezvoltarea creditului ipotecar: Legea 34/2006 pentru modificarea și completarea Legii 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, Legea 32/2006 privind obligațiunile ipotecare, Legea 33/2006 privind băncile de credit ipotecar, Legea 31/2006 privind securizarea creanțelor.

---

¹ Poiană I., Op.cit., pag.232.

CONCLUZII

Deși la începutul anilor 1990, sectorul bancar din România nu s-a dezvoltat conform așteptărilor, aspect scuzabil datorită rigidității acestuia din perioada comunistă. În ultimii ani, însă, datorită intrării noilor bănci în sistem care au determinat creșterea concurenței, politicile bancare au fost orientate spre clienți, a avut loc o diversificare substanțială a activelor și pasivelor, au fost introduse servicii bancare noi pentru a crește eficiența operațiunilor și pentru a satisface diferitele cerințe ale clienților. Totodată a avut loc și o reformă comportamentală, materializată în educarea comunității bancare în ceea ce privește administrarea riscurilor, cultura de credite, codul de etică și nu în ultimul rând educarea terților (autorități, acționari, clienți, jurnaliști, etc.).

Putem aprecia că la această oră, datorită implicării instituțiilor internaționale (F.M.I., Banca Mondială, ș.a.), precum și a reglementărilor emise de Banca Națională a României, activitatea de creditare bancară se desfășoară într-un cadru al normalității, dar prezenta teză a surprins, într-o mică măsură neajunsurile legislative care combinate cu o dorință acerbă de înavușire a unor persoane din mediul bancar și nu numai, a determinat cazuri de infraționalitate bancară.

Infrațiunile în domeniul creditării bancare, care pot conduce la fapte de corupție, se identifică atât în etapa de analiză a bonității clientului (în sensul prezentării/ acceptării unor situații financiare eronate, în interesul solicitantului de credit sau a interpretării de către funcționarul bancar, în mod voit eronat, a datelor reale din documentația de creditare) cât și în etapa de urmărire a derulării contractului de credit (lipsa verificării faptice și scriptice a existenței garanțiilor pe toată durata creditării, schimbarea destinației creditelor favorizată de superficialitatea analizării extraselor de cont, nerespectarea termenelor de rambursare a creditelor și neînregistrarea în evidența contabilă a băncii a creditelor restante etc.)

În scopul evitării unora din aspectele mai sus prezentate, consider ca utilă introducerea în normele metodologice de creditare, a obligativității confruntării bilanțelor de verificare contabilă și bilanțurilor contabile depuse la bancă în vederea obținerii creditelor cu situațiile financiare lunare înregistrate la Administrațiile Financiare. Propunerea este motivată în faptul că la Administrațiile Financiare se înregistrează bilanțurile contabile însoțite de bilanțele de verificare contabilă la semestru (30 iunie) și anuale (31 decembrie), ori creditele se solicită pe tot parcursul anului. Această situație impune confruntarea documentelor depuse la bancă cu „deconturile de TVA” respectiv „declarația de impunere privind plata impozitelor”, situații financiare care sunt depuse și înregistrate lunar la Administrația Financiară.

Finanțele, băncile și piața de capital alcătuiesc un imperiu care își extinde frontierele dincolo de imaginația noastră. Acest imperiu ne subjugă viața și ne face pe toți (oameni, instituții, guverne și națiuni) să depindem de puterea și de „mizeria banului”.

În acest context, de la o zi la alta crește numărul infrațiunilor de natură economică ce se derulează prin sistemul bancar. Totodată, toate economiile de piață sunt bazate într-o anumită măsură pe încredere. Unul din factorii esențiali care determină și consolidează nivelul de încredere îl constituie sectorul bancar.

Instrumentele utilizate de bănci: certificatele de schimb și de depunere, scrisori de credit, cecuri, ordine de plată, transferuri telegrafice, scrisori de garanție, credite, cărți de credite etc. stau la baza funcționării comerțului internațional. Gama serviciilor comerciale puse la dispoziția clienților de către bănci înseamnă mai mult decât simpla oferire a facilităților de depozitare a economiilor. Reputația națională și

internațională a băncii este cea care permite amplificarea volumului de tranzacții. Frauda bancară știrbește această reputație.

Produsele și serviciile legate de bani, au căpătat o dezvoltare care absoarbe atenția umană, eforturile și preocupările societății, generând un nou grad de interes, de confort (cărțile de credit, de pildă), de stabilitate sau siguranță (asigurări), emoții (speculații financiare) și nu în ultimul rând speranțe.

În acest context este necesar să conștientizăm că ne îndreptăm spre o lume dominată tot mai mult de civilizația financiară. Civilizație care trebuie să recunoaștem, că la ora actuală acumulează mințile cele mai creative ale societății, pe care în alte vremuri le atrăgea arta, știința sau filozofia.

Având în vedere toate acestea nu este exclus să întâlnim între cei ce conduc și domină lumea financiară (ca de altfel în orice domeniu social, economic, politic), persoane care au drept țel, înainte de orice, propriul interes. Interes care în cele mai multe situații are un singur scop: BANUL.

BIBLIOGRAFIE

I. LUCRĂRI ELABORATE DE AUTORI STRĂINI

1. Agusani Nello, *Tecnica bancaria, tecnica e organizzazione aziendali*, A. Mondadori, Milano, 1998.
2. Allen Lary, *Enciclopedia of Money*, New York, Checkmark Books, 2001
3. Alt Eric, *Criminalitatea Economico – financiară, culegere de studii*, Ed. „Mille e tune nuits”, Paris, 2004.
4. Atkinson Giles, *Measuring sustainable development: macroeconomics and the environment*, Edward Elgar Publishing Limited, Great Britain, 1999.
5. Auvers D., *Economia mondială*, Ed. Humanitas, București, 1991
6. Bauman Z., *Globalizarea și efectele ei sociale*, Ed. Antet, București, 2003.
7. Bessis Joel, *Gestion des risques et gestion actif – passif des banques*, Ed. Dalloz, Paris, 1995
8. Bresson Cartier, *Delicvența economică și financiară transnațională și globalizarea*, Paris, 2001.
9. Cartapanis A., *Les turbulences de la globalisation financiere*, Economica 1997.
10. Colectiv, *Criminalitatea financiară, colecție de studii coordonată de L.Francois, P. Chaigenau și M. Chesrey*, Ed. „D”Organisation”, Paris, 2002.
11. Charreaux G., *Gestion financiare*, 3-eme edition, Paris 1990.
12. Coussergues S., *Gestion de la banque*, Paris, 1992.
13. Calvet Henri, *Etablissements de credit*, Ed. Economica, Paris, 1997.
14. Darmon, Jacques, *Strategies bancaire et gestion du bilan*, Economica, Paris, 1998.
15. Davies Glyn, *A History of money*, Cardiff, Wales university of Wales Press, 1994.
16. Dock M., Lachat D., *Banque d inginerie financiere*, Paris, Peperbook, France, 1988.
17. Dominguez F., *Essais socio – psiho – juridique sur la corruption sous toutes ses formes*, Edition Guerriez, Paris, 1996,
18. Dauphin C., *Ghidul cu adevărat practic al Paradisurilor Fiscale*, Ed.Generales, Franța 1999.
19. Durtzel B., *The european System of Central Bank*, 2003.
20. Edwin R. Pierce, *Frauda bancară*, Conferința Internațională « Spălarea Banilor și Frauda Bancară”, organizată e BNR, PNA și Trezoreria SUA, Predeal , 17-18 nov. 2003.
21. Fraser Donald, Gup Benton, Kolazi James, *Commercial Banking, Management of Risk*, West Publishing Company, New Yotk, 1995.
22. Frege Xavier, *Descentralizarea*, Ed. Humanitas, București, 1991.
23. Gamblin A., *Economia Lunii-2004*, Ed. Științelor sociale și politice, București, 2005.
24. Golunski S.A., (sub redacția), *Criminalistica*, Ed. Științifică, București, 1961.
25. Goodwin J. *Bancnota verde – preaputernicul dolar și inventarea Americii*, Ed. Arc, București, 2006.
26. Gebain J.M., *Compatibilite bancaire*, Paris, Editeur Revue Banque, 1988.
27. Hempol G., Coleman A., Simonson D., *Bank Management*, New York, John Wiley and Sons, 1991
28. Howells Peter, Bain K., *The economics of Money Banking and Finance*, Longman, Harlow, 1998.

29. Jerez Oliver, *Spălarea banilor*, Paris, 2003.
30. Kenen Peter, *Economic of Monetary Union in Europa*, Cambridge University Press, 1995.
31. Koch T., Macdonald S., *Bank Management*, Harcourt Brace & Company, Orlando, 2000.
32. Lehman P.J., *Economie monnaitaire (theorie et politique)* Ed. Senil, 1999.
33. Mathiesan D.J., Schinasi G.J., *International Capital Markets Developements, Prospects and Key Policy Issues*, IMF, 2000.
34. Mc.Coy John, Frieder Larry, Hedges Robert, *Bottomline Banking*, Irwin Professional Publishing, Chicago, 1994.
35. McNally A. Eduard, *Economic Development Institute of The World Bank*, Basic Topics in Sound Bank Management, 1996.
36. Mishkin, Frederic, *The Economics of Money*, Banking and Financial Markets, Harper Collins Publishers, 1996.
37. Niccolo Polari, *Tehnica delle inchieste patrimoniali per la lotta alla criminalita organizzata*, Ed. Laurus Robuffo, Roma, 1993,
38. Pariente G., *Elements d economie monetaire*, Paris, Economica, 1990.
39. Pasqualotto Luciano, *Tecnica bancaria*, A. Mondadori, Milano, 1998.
40. Ponsaers P., Ruggiero V., *Criminalitatea economică și financiară în Europa*, Paris, 2002.
41. Prodi Romano, *O viziune asupra Europei*, Ed. Polirom, Iași, 2001.
42. Sardi A., *Practique de la comptabilite bancaire*, Alges, Paris, 1993.
43. Sbara Giulio, *La prevenzione dell utilizzo del sistema finanziario per finalita di riciclaggio*, Roma, 1996
44. Serge Le Doran & Philippe Rosse-Cyber – *Mafia*, edit Antet, 1998.
45. Sargent, Thomas J., *Anticipated Inflation and Nominal Interest*, Journal of Economics, 1982.
46. Sinkey F. Joseph, *Commercial Bank Financial Management*, Prentice Hall International, London 1999.
47. Vogouroux Jean Claude, Blanc Pierette, Prost Andre, *Decouvrir la banque par une approche economique et comptable*, Ed. Dunod, Paris, 1991.
48. Whiting D., *Mastering Banking*, Mac. Millan, London, 1994.

II. LUCRĂRI ELABORATE DE AUTORI ROMÂNI

1. Andronache V., *Banca și operațiunile comerciale. Spețe și soluții practice în raporturile dintre bancă și client*, Ed. Universitară, București, 2006.
2. Antoniu G., *Conceptul de prevenire a infracțiunilor*, Revista Studii și Cercetări Juridice, An 26, nr.1, București, 1981.
3. Antoniu G., Bulai C., Chivulescu G., *Dicționar juridic penal*, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1976.
4. Banciu D., Rădulescu S. M., *Corupția și crima organizată în România*, Editura Continent XXI, 1994.
5. Basno D., Dardac N., *Riscurile bancare. Cerințe prudentiale monitorizate*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
6. Basno D., Dardac N., *Management bancar*, Ed. Economică, București, 2002.
7. Belli N., *Corupția la români în perioada de tranziție*, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, 1999.
8. Bărbulescu I. Gh., *Uniunea Europeană Politicile Extinderii*, Ed. Tritonic, București, 2006.

9. Bătrâncea I., Saleh M, *Modalități de analiză a riscului bancar*, Contabilitate și informatică de gestiune, nr. 10, București, 2004
10. Belu M., Paraschiv D., Comănescu A.M., *Tranzacții pe internet*, Ed. Economică, București, 2004.
11. Berea A., *Modernizarea sistemului bancar*, Ed. Expert, București, 2003.
12. Berea A.O., *Strategie bancară*, Ed. Expert, București, 2001.
13. Bîrle V., *Frauda fiscală*, Ed. Teora, București, 2005.
14. Brucan S., *Stâlpii marii puteri în România*, Editura Nemira, 1996.
15. Brucan S., *Piață și democrație*, Ed. Științifică, București 1990.
16. Burlacu G., Pătroi D., *Criminalitatea economico-financiară între național și transfrontalier*, Ed. Paralela 45, Pitești 2005.
17. Burlacu G., *Disfuncționalități din creditarea bancară – factor generator de fraudă și corupție*, Ed. ASS, Iași 2006.
18. Buzatu N., Popa G., *Expertizarea bancnotelor și a altor instrumente de plată*, Ed. Little Star, București, 2003.
19. Cetină I., *Marketing financiar – bancar*, Ed. Economică, București, 2005.
20. Cetină I., Odobescu E., *Strategii de Marketing bancar*, Ed. Economică, București, 2007.
21. Cherciu E., *Corupția. Caracteristici și particularități în România*, Lumina Lex, București, 2004.
22. Ciuncan D., *Legislație și doctrină anticorupție*, Buletin documentar PNA, 2004.
23. Ciutacu F., *Drept bancar Culegere de spețe Modele de contracte*, Ed. Themis Cart, București, 2005.
24. Coman F., *Activitatea bancară. Profit și performanță*, Lumina Lex, 2000,
25. Comaniciu C., *Fiscalitatea – valențe multidimensionale*, Ed. Universității „Lucian Blaga” Sibiu, Sibiu, 2005;
26. Comaniciu C., *Fiscalitatea dispoziții și efecte*, Ed. Continent, Sibiu 2003;
27. Comănicu C., *Fiscalitatea – aplicații practice*, Ed. Imago, Sibiu, 2002;
28. Dascălu I., *Contractele financiare off-shore, paradisurile fiscale și secretul bancar*, Ed. Argument, București, 2001.
29. Dănilă N., Berea A.O., *Managementul bancar. Fundamentare și orientări*, Editura economică, 2000,
30. Dedu V., *Gestiune bancară*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996.
31. Dedu V., *Gestiune și audit bancar*, Editura pentru Științe Naționale, București, 2001.
32. Dedu V., *Gestiune și audit bancar*, Editura Economică, București, 2003.
33. Diaconu P., *Cum fac bani contabilii? Evaziune fiscală; paradisuri fiscale; contabilitate creativă*, Ed. Economică, București, 2004.
34. Dinga E., *Despre economia coruptibilității și fraudei*, Reflecții economice, vol. 2, București, 2002.
35. Dinga E., *Efectul fiscal al corupției (II)*, Tribuna Economică, nr.40/2003.
36. Dobrinioiu V., *Corupția în dreptul penal Român*, Atlas Lex, București, 1995;
37. Drîmba O., *Istoria culturii și civilizației*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1987.
38. Gheorghiu D., Angelescu A., *Combaterea fraudelor cu carduri – aspecte teoretice și practice*, Ed. C.N. Imprimeria Națională, București, 2006.
39. Georgescu F., *Starea economico – socială a României în anul 2000*, Ed. Expert, București, 2002.

40. Herbei M., Cristea A., Horj S., L. Sasaraz, *Monedă și credit*, Mirton, Timișoara, 2002.
41. Hurduc N., *Optimizarea activității băncii de rețea*, Ed. Expert, București, 2002.
42. Epuran M., Băbăița V., Imbrescu C., *Teoria contabilității*, Ed. Economică, București, 2004.
43. Isărescu M.C., *Reflecții economice*, vol.I.,Ed.Expert, București, 2001.
44. Isărescu M.C., *Reflecții economice*, vol.III.,Ed.Expert, București, 2003.
45. Kirițescu C.C., Dobrescu E.M., *Băncile, mică enciclopedie*, Ed. Expert, București, 1998
46. Lascu I, Lascu L.C., *Fapte de corupție. Noi încriminări*, Revista de drept penal nr. 1/2001;
47. Luha V., *Elemente de drept comercial și al afacerilor*, Ed. Altip, Alba Iulia, 2001.
48. Mărginean S.C., *Dezvoltarea economică și populația*, Ed. Continent, Sibiu, 2003.
49. Mihai I., *Tehnica și managementul operațiunilor bancare*, Ed. Expert, București, 2003.
50. Mircea Ion, *Criminalistica*, Ed. Lumina Lex, București, 1999
51. Melinescu I., Talianu I., *Investigații financiare în domeniul spălării banilor*, Editura Imprimeria Națională, București, 2004.
52. Mocuța G., *Criminalitatea organizată și spălarea banilor*, Ed. Noul Orfeu, București, 2004.
53. Mocuța G., *Metodologia investigării infracțiunilor de spălare a banilor*, Ed. Noul Orfeu, București 2004.
54. Moșteanu T.ș.a., *Finanțe publice – Note de curs și aplicații pentru seminar*, Ed. Universitara, București, 2005.
55. Moșteanu T.ș.a., *Buget și trezorerie publică*, Ed. Universitara, București, 2005.
56. Moșteanu T.ș.a., *Practici și tehnici bugetare*, Ed. Universitara, București, 2006.
57. Murgescu C., *Mersul ideilor economice la Români*, Ed. Enciclopedică, București 1990.
58. Mutu S., *Tehnici moderne de gestiune bancară*, Ed. Altip, Alba – Iulia, 2000.
59. Nicolescu C., Teză de doctorat: „Spălarea banilor – între economia la zi și economia subterană”, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, 2007.
60. Nițu I., *Managementul riscului bancar*, Editura Expert, București, 2000.
61. Nițu I., *Control și audit bancar*, Editura Expert, București, 2000.
62. Nițu I., *Principii ale profitabilității bancare*, Ed. Expert, București, 2002.
63. Petria N., *Monedă, credit, bănci și burse*, Editura Alma Mater, Sibiu, 2001.
64. Pitulescu I., *Al 3-lea război mondial – Crima organizată*, Editura Național, 1996.
65. Poiană I., *Investigarea criminalistică a falsurilor filatelice*, Ed. Alma Mater, Sibiu, 2006.
66. Popa Ș., Drăgan G., *Spălarea banilor și finanțarea terorismului, amenințări planetare pe rute financiare*, Ed. Expert, București, 2005.
67. Popescu D., Trăușan B., *Economia Dezvoltării Durabile*, Ed. Continent, Sibiu-București, 2004.

68. Popescu D.(coordonator) – *Dinamica ideilor economice*, Ed. Continent, Sibiu, 1998.
69. Popescu D.(coordonator) - *Idei economice în mișcare*, Ed. Continent, Sibiu 1998.
70. Popescu D.(coordonator) – *Economie politică*, Ed. Alma Mater, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Ed. Continent, Sibiu 2000.
71. Popescu D., *Cetatea Liberă, de la o civilizație a temerilor spre o civilizație a speranței – Studii și însemnări economice*, Ed. Continent, București - Sibiu 2000.
72. Popescu D., *Economia ca spațiu deschis – în ochiul ciclonului*, Ed. Continent Sibiu 2002.
73. Popescu D., *Istoria economică a Europei și a Uniunii Europene*, Ed. Alma Mater Sibiu 2004.
74. Popescu D., *Economia dezvoltării durabile*, Ed. Continent Sibiu 2004.
75. Popescu D., *O lume agitată – dezvoltarea între ideal și realități*, Ed. Continent București - Sibiu 2004.
76. Popescu D., *Icebergul*, Ed. Albatros, București, 1990.
77. Popescu D., *Terra: lumini și umbre*, Ed. Albatros, București, 1998.

78. Popescu S., *Riscul economic și financiar – bancar*, Tribuna Economică, Buletin economic legislativ, Nr.5/1997.
79. Savona E., Mezzanotte L., *Corupția în Europa*, traducere Aga Dan, Revista de Criminologie, de Criminalistică și de Penologie, nr.8/2000.
80. Stancu Emilian, *Tratat de criminalistică*, Ed. Universul Juridic, București, 2002
81. Stănescu N.S., *Economia românească de la ficțiune la realitate*, Ed. Humanitas, București, 1991.
82. Stănoiu R.M., Brezeanu O., Dianu T., *Tranziția și criminalitatea*, Editura Oscar Print, Seria Criminologie, București, 1994.
83. Toma R., *Euro, moneda unică: între național și internațional*, Ed. Continent, Sibiu, 2004.
84. Trenca I., *Metode și tehnici bancare*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2002.
85. Vasiliu T., ș.a., *Codul Penal Comentat și Annotat, Partea Specială*, vol.II, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
86. Voicu C., Sandu F., Dascălu I., *Frauda în domeniul financiar bancar și al piețelor de capital*, Ed. Trei, București, 1998.
87. Voicu C., *Spălarea banilor murdari*, Ed. Sylvi, București 1999.
88. Voicu C., Ungureanu G.Ș., Voicu A.C., *Investigarea criminalității financiar – bancare*, Ed. Polipress, București, 2003.

III. ARTICOLE.

1. Angheliescu I., *Norme de deontologie și erori ce pot apărea în expertiza criminalistică*, în Culegere de materiale documentare „Expertiza criminalistică”, editată de Ministerul Justiției, Institutul Național de Expertize criminalistice, București, 1999.
2. Stancu Emilian, *Tratat de criminalistică*, Ed. Universul Juridic, București, 2002
3. Comaniciu C., *“Considerations regarding the evaluation of health state indicators at the level of the E.U. members states”*, The International Economic Conference, “Romania within the UE opportunities, requirements and perspectives”, Sibiu Mai 2007, Vol. III, Editura Universității “Lucian Blaga”, Sibiu, 2007.

4. Comaniciu C., „Fiscalitatea între independență și interdependență” Revista Tribuna Economică nr. 12/2006;
5. Ionescu Lucian, *Concluzia raportului de expertiză criminalistică a scrisului și aprecierii valorii sale probante*, în culegerea *Expertiza criminalistică*, editată de Ministerul Justiției, Institutul Național de Expertize Criminalistice, București, 1999,
6. Lascu I., Poiană I., *Incriminarea penală a unor fapte de spălare a banilor*, Revista Dreptul, nr. 5/1999.
7. Petrașcu D., „*Frauda cu cărți de credit*”, Conferința științifică internațională anuală Ediția I „Învățământul și cercetarea universitară fundamente ale societății bazate pe cunoaștere” Universitatea „Alma Mater”, Sibiu, 2007.
8. Petrașcu D., „*Frauda cu carduri la automatele bancare*”, Revista Finanțe Bănci Asigurări, Nr. 5 (113) Anul X, mai 2007, pag.56.
9. Petrașcu D., „*Frauda cu carduri – componentă modernă a fraudei bancare*”, Revista Finanțe Bănci Asigurări, Nr. 6 (114) Anul X, iunie 2007, pag.49.
10. Rădulescu D. (Petrașcu D.), „*Corruption in the period of transition disfunctions in the financial - banking domain*”, The International Economic Conference , “Identity, Globalization and Universality in the Eastern and Central European Economic Area – Evolutions and Involutions in the Modern and Contemporary Period: Experiences, Meanings, Lessons”, Sibiu Mai 2006, Vol. III, Editura Universității “Lucian Blaga”, Sibiu , 2006.
11. Rădulescu D. (Petrașcu D.), „*Money laundering, the final stage of the organized crime*”, The International Economic Conference , “Romania within the UE opportunities, requirements and perspectives”, Sibiu Mai 2007, Vol. III, Editura Universității “Lucian Blaga”, Sibiu , 2007.
12. Zolya Sandor – Jozsef, *Lucrare de dizertație: „Investigarea infracțiunilor cu cărți de credit și cec-uri de călătorie”*, Universitatea Lucian Blaga, Facultatea de Drept Simion Bărnuțiu, Sibiu, 2006.
13. Siberstein I., *Aspecte juridice în relația dintre banca centrală și băncile comerciale*, Revista de drept al afacerilor, nr. 2 București, 2003

Colecția „Adevărul Economic”, 2000 – 2006.

Colecția „Capital”, București: 2000 – 2007.

Colecția „Finanțe, bănci, asigurări”, București, 2002-2007. Colecția „Tribuna Economică”, București, 2001-2007. Colecția Euroeconomia XXI Sibiu 2007. Colecția „Săptămâna financiară”, București, 2007.

Colecția „Ziarul Financiar”, 2006-2007.

**** Financial Times, 1990 -1997

**** The Economist, 1990-1997

www. fatf-gafi.org (GAFI – FATF)

www.fmi.ro

www.mfinanțe.ro

www.bnr.ro

www.pna.ro

xxx - Conseil de l'Europe, *Programme d'action contre la Corruption adopte par le Comite des Ministres*, Strasbourg, 1996.

Directiva Consiliului Uniunii Europene cu privire la prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor (92/308/EEC), adoptată la 10 iunie 1991 la Luxemburg.

xxx- *Dicționar enciclopedic*, Editura Cartier, 2003.

xxx- *Dicționar comercial*, Ed. Caraiman, București, 2002.

Fondul Monetar Internațional, Spălarea Banilor și Sistemul Financiar Internațional, Vito Tanzi, 1996.31. Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial nr. 33 din 29 ianuarie 1998.

Ghidul financiar bancar al României, Ediția a-II-a/2006.

GAFI, 40 Recomandări 2003.

Institutul Bancar Român, *Băncile și operațiunile bancare*, IB, București, 2002

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial nr. 33 din 29 ianuarie 1998.

Legea 58/1998 privind activitatea bancară, modificată și completată prin Legea nr. 485/2004, republicată în Monitorul Oficial nr. 78 din 24 ianuarie 2005.

Legea nr. 78 din 8 mai 2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, publicată în Monitorul Oficial nr. 219 din 18 mai 2000.

Legea nr. 503/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție, modificată de OUG nr. 102/2003;

Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial nr. 279 din 21 aprilie 2003.

Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale, publicată în Monitorul Oficial nr. 582 din 30 iunie 2004.

Legea nr. 422 din 27 iunie 2002 privind stabilirea dobânzii de referință de către Banca Națională a României, publicată în Monitorul Oficial nr. 497 din 10 iulie 2002.

Legea nr. 656/2003 din 7 decembrie 2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 904 din 12 decembrie 2002.

Ordonanța Guvernului nr. 48 din 21 august 2001 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană, publicată în Monitorul Oficial nr. 532 din 31 august 2001.

H.G. nr. 1065/2001 privind aprobarea Programului național de prevenire a corupției și a Planului național de acțiune împotriva corupției publicată în Monitorul Oficial nr. 728 din 15 noiembrie 2001.

Institutul Bancar Român, *Management bancar*, Institutul Bancar, București, 1998;

Institutul Bancar Român, *Elemente de marketing bancar*, Institutul Bancar, București, 1998;

Institutul Bancar Român, *Analiza riscului în creditare*, Institutul Bancar, București, 1999;

Institutul Bancar Român, *Băncile și operațiunile bancare*, Institutul Bancar, București, 2002;

Codul penal al României, 1968 cu completări și modificări, republicat în Monitorul Oficial nr. 65 din 16 aprilie 1997.

Codul de procedură penală al României, 1968, cu completări și modificări, republicat în Monitorul Oficial nr. 78 din 30 aprilie 1997.

Normele nr. 8/1999 ale BNR privind limitarea riscului de credit al băncilor, completate de Normele nr. 11/2002 și Normele nr. 20/2002, publicate în Monitorul Oficial nr. 245 din 1 iunie 1999, nr. 610 din 16 august 2002 și nr. 17 din 1 ianuarie 2003.

Normele BNR nr. 17/2003 privind organizarea și controlul intern al activității instituțiilor de credit și administrarea riscurilor semnificative, precum și organizarea și desfășurarea activității de audit intern a instituțiilor de credit, publicate în Monitorul Oficial nr. 47 din 20 ianuarie 2004.

Normele BNR nr. 3 din 26 februarie 2002 privind standardele de cunoaștere a clienței.

Norme metodologice privind activitatea de creditare nr. 1/2000, Banca Comercială Română.

Norme metodologice ale Băncii Transilvania nr. 1.1.2/1995 modificate, în anul 2001.

Norme metodologice de creditare pe termen scurt a activității curente a întreprinderilor, NMCA – 01 ale Banc Post SA, București, 1996.

Norme de creditare ale BC Carpatica SA, Sibiu, ediția 1999 și ediția 2001.

Proiect PHARE RO02-IB/JH-08, Manual de instruire privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

Proiect PHARE RO02-IB/JH-08, Ghidul de Tranzacții Suspecte.

Raportul anual al Departamentului de Justiție al Statelor Unite ale Americii, 1997.44. Regulamentului BNR nr. 4/2004 privind organizarea și funcționarea la Banca Națională a României a Centralei Riscurilor Bancare, publicat în Monitorul Oficial nr. 739 din 16 august 2004.

Regulamentul B.N.R. nr. 5/2002 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, publicat în Monitorul Oficial nr. 626 din 23 august 2002.

Regulamentului BNR nr. 4/2004 privind organizarea și funcționarea la Banca Națională a României a Centralei Riscurilor Bancare, publicat în Monitorul Oficial nr. 739 din 16 august 2004.

The World Bank, Corupția și combaterea ei. Spre un model de construire a integrității naționale, Ed. Irecson, București, 2003.

Buletine lunare ale BNR;

Rapoarte anuale ale BNR.

CUPRINS

DEMERS INTRODUCATIV	2
----------------------------------	----------

CAPITOLUL I.	3
--------------------------	----------

BANII ȘI BĂNCILE

- .Apariția și evoluția banilor.
- 2.Necesitatea înființării băncilor.
- 3.Scurt istoric al sistemului bancar autohton.
4. Sistemul bancar actual în România.
  - 4.1. Organizarea sistemului bancar românesc.
  - 4.2. Banca Națională a României și funcțiile acesteia.
    - 4.2.1. Instrumentele politicii monetare.
    - 4.2.2. Rolul Băncii Naționale a României în calitate de Bancă Centrală.
  - 4.3. Băncile comerciale.
    - 4.3.1. Înființarea, autorizarea și funcționarea băncilor comerciale.
    - 4.3.2. Rolul și funcțiile băncilor comerciale.
5. Relațiile sistemului bancar românesc cu organismele mondiale.

CAPITOLUL II.	4
---------------------------	----------

ACTIVITATEA DE CREDITARE

1. Operațiunile bancare.
2. Definierea creditului.
  - 2.1. Forme, elemente și trăsături ale creditului.
  - 2.2. Funcțiile și rolul creditului în economie.
  - 2.3. Condiții ale funcționării mecanismului creditării bancare.
  - 2.4. Reguli de bază în acordarea creditelor și condiții de îndeplinire în vederea obținerii creditului bancar.
3. Resursele de creditare.
4. Principalele tipuri de credite.
5. Categoriile de solicitanți de credit și documentele necesare obținerii creditelor bancare.
6. Analiza economico – financiară a activității solicitanților de credite.
  - 6.1. Analiza bilanțului contabil.
  - 6.2. Analiza contului de profit și pierdere.
  - 6.3. Stabilirea standingului financiar al solicitantului de credite.
  - 6.4. Analiza nonfinanciară.
7. Decizia de creditare și justificarea acesteia.
8. Categoriile de credite și principalele lor caracteristici.
  - 8.1. Credit global de exploatare.
  - 8.2. Linii de credite.
  - 8.3. Credite pentru finanțarea cheltuielilor și stocurilor temporare.
  - 8.4. Credite pentru finanțarea cheltuielilor și stocurilor sezoniere.
  - 8.5. Credite de trezorerie pentru produsele cu ciclu lung de fabricație.
  - 8.6. Credite pentru finanțarea exporturilor.

- 8.7. Credite pentru exportul de produse garantate cu creanțe asupra străinătății în lei și valută.
- 8.8. Creditele de scont.
- 8.9. Creditele pe documente de plată aflate în curs de încasare.
- 8.10. Factoringul.
- 8.11. Creditele pentru facilități de cont.
- 8.12. Creditele pe descoperit de cont (overdraft).
- 8.13. Creditele pentru echipament (investiții) în completarea surselor proprii.
- 8.14. Credite pentru cumpărarea de acțiuni și active.
- 8.15. Credite promotorii.
- 8.16. Credite ipotecare.
- 8.17. Credite pentru activitatea de leasing.
- 8.18. Credite de forfetare.
- 9. Negocierea, aprobarea, acordarea creditului și încheierea contractelor de credit.
- 10. Scadențarea, reeșalonarea și rambursarea creditelor.
- 11. Garantarea creditului și execuția bancară.

CAPITOLUL III. 7

EXIGENȚE ȘI CONSTRÂNGERI PRIVIND ACTIVITATEA DE CREDITARE BANCARĂ

- 1. Creditul element vital al economiei de piață.
- 2. Dobânda ca „preț” al capitalului împrumutat.
  - 2.1. Forme ale dobânzii.
- 3. Rigiditatea normelor de creditare bancară, efect al producerii de ilegalități în domeniul creditării bancare.
  - 3.1. Investigarea infracționalității financiar bancare.
  - 3.2. Sancțiunile din legislația bancară.
  - 3.3. Elemente specifice operațiunilor bancare ilegale.
  - 3.4. Ilegalități produse în etapa de analiză a bonității solicitantului de credit.
  - 3.5. Ilegalități produse în etapa derulării contractului de credit.
- 4. Situație concretă privind încălcarea normelor bancare.
- 5. Activități bancare „ușor permeabile” la „virusul” corupției.
- 6. Exemplificare printr-o cauză penală ce reflectă exigențele și constrângerile activității de creditare, instrumentată de Direcția Națională Anticorupție cu contribuția specialistului economist din structură.

CAPITOLUL IV..... 11

GESTIUNEA RISCULUI BANCAR DE CREDITARE

- 1. Riscul în procesul creditării.
  - 1.1. Conceptul de risc de creditare.
  - 1.2. Indicatori specifici de cuantificare a riscului.
  - 1.3. Cerințe prudentiale impuse de Banca Națională a României.
- 2. Managementul riscului bancar.
  - 2.1. Comitetul de Supraveghere Bancară de la Basel.
  - 2.2. Cerințe impuse de acordul BASEL II.

CAPITOLUL V. 11

FRAUDA BANCARĂ DIN PERSPECTIVA CREDITĂRII

1. Frauda bancară componentă a fraudei fiscale.
2. Modalități de manifestare a fraudei bancare.
  - 2.1. Frauda bancară prin intermediul creditelor bancare.
  - 2.2. Frauda cu cărți de credit.
3. Prevenirea fraudei bancare.
4. Cazuri de fraude bancare.
  - 4.1. Prezentare a unui caz de fraudă bancară din România.
  - 4.2. Prezentare caz fraudă bancară SUA.
5. Măsuri de prevenire a fraudării prin intermediul creditului bancar.
  - 5.1. Documente ce urmează a fi controlate, operațiuni desfășurate, elemente evidențiate.
  - 5.2. Măsuri de protejare a băncilor împotriva riscurilor.

CAPITOLUL VI. 12

SPĂLAREA BANILOR PRIN INTERMEDIUL OPERAȚIUNILOR DE CREDIT.

1. Spălarea banilor.
  - 1.1. Ce presupune spălarea banilor? Definiție, etape.
  - 1.2. Creditul bancar vulnerabil în fața flagelului „spălării banilor”.
2. Tehnici de spălare a banilor și indicii de recunoaștere a tranzacțiilor suspecte.
3. Spălarea banilor prin intermediul operațiilor de credit.
  - 3.1. Studii de caz privind spălarea banilor.
4. Principii generale privind responsabilitatea bancară în procesul spălării banilor.

CAPITOLUL VII. 13

RIPOSTA PENALĂ A FRAUDEI BANCARE PRIN INTERMEDIUL DIRECȚIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE.

1. Direcția Națională Anticorupție – cadru legal, atribuții.
2. Probleme generale de dispunere și efectuarea constatării tehnico – științifice în cazul infracțiunilor de fraudă bancară generate de creditarea bancară.
  - 2.1. Considerații introductive.
  - 2.2. Pregătirea și dispunerea constatărilor tehnico – științifice și a expertizelor.
  - 2.3. Raportul de constatare tehnico – științifică: conținut și valoare probantă.
  - 2.4. Concluziile specialistului sau expertului.
  - 2.5. Verificarea și aprecierea concluziilor raportului de constatare stabilite de specialist sau expert de către organul judiciar.
3. Rapoartele elaborate de specialiștii Direcției Naționale Anticorupție.
4. Rolul specialistului din structura Direcției Naționale Anticorupție în stabilirea fraudelor bancare.

CAPITOLUL VIII.	15
-----------------------------	-----------

**PERSPECTIVELE CREDITULUI BANCAR ÎN
CONTEXTUL INTEGRĂRII ECONOMIEI ROMÂNEȘTI
ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ.**

1. Sistemul bancar românesc în viziunea integrării în Uniunea Europeană.
2. Creditul bancar în contextul integrării economiei românești în Uniunea Europeană.

CONCLUZII	16
------------------------	-----------

BIBLIOGRAFIE	18
---------------------------	-----------

CUPRINS	26
----------------------	-----------